

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku – pro české firmy

Vliv investičních pobídek na trh práce v Jihočeském kraji

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Tomáš Volek, Ph.D.

Autor:

Lucie Talířová

2009

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Vliv investičních pobídek na trh práce v Jihočeském kraji“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů uvedených v seznamu literatury.

V Českých Budějovicích dne 15. března 2009

Lucie Talířová

Touto cestou bych chtěla poděkovat Ing. Tomáši Volkovi, Ph.D. za metodické vedení a odborné rady, které mi poskytl při zpracování bakalářské práce.

Vliv investičních pobídek na trh práce v Jihočeském kraji
Influence of investment encouragement on the employment market in
Southbohemian District

Lucie Talířová

Abstrakt

Práce pojednává o vlivu investičních pobídek na trh práce v Jihočeském kraji. V úvodu mé práce se zabývám základními pojmy související s danou tematikou. Investiční pobídky jsou nástrojem aktivní politiky zaměstnanosti, kterým se u zaměstnavatele, kterému bylo vydáno rozhodnutí o příslibu investiční pobídky, hmotně podporuje vytváření nových pracovních míst a rekvalifikace nebo školení nových zaměstnanců. V teoretické části popisují systém investičních pobídek v České republice. Věnuji se hlavně druhům investičních pobídek, podmínkám a postupu pro jejich udělení. V praktické části jsem se více zaměřila na Jihočeský kraj. Nejprve zde uvádím obecné informace o Jihočeském kraji, dále vývoj průměrných mezd a vývoj nezaměstnanosti, kolika investorům v Jihočeském kraji a v jaké výši byly investiční pobídky uděleny a jaký vliv má příliv zahraničních investic na tvorbu nových pracovních míst. V závěru bakalářské práce se zabývám pozitivními i negativními dopady investičních pobídek na trh práce v Jihočeském kraji a posuzuji jejich efektivnost. Mezi pozitivní dopady se řadí např. již zmiňovaná tvorba pracovních míst, dále zvyšování konkurenceschopnosti, příliv vzdělané pracovní síly a zvýšení mezd. Naopak negativním dopadem může být skutečnost, že místní podniky nejsou schopné konkurovat velkým zahraničním společnostem a tudíž může dojít k jejich zániku.

Klíčová slova: Investice, Investiční pobídky.

Abstract

My work enlarges the influence of investment encouragement on the employment market in Southbohemian District. In the opening of my work I am engaged in basic

conception which have connection with a given theme. Investment encouragements are the instruments of active labour policy which, in the case of employer who has rendered the decision about undertaking the investment encouragement, financially supports the creation of new working places, staff retraining or training of new employees. In the theoretical part I describe the system of investment encouragements in the Czech Republic. I primarily devote to the sorts of investment encouragements, conditions and routine for its conferment. In the practical part I focused more the Southbohemian District. First of all I mention here common information on the Southbohemian District, further wages average trend and unemployment progress, how many Southbohemian investors and in which amount were the investment encouragements granted and what influence has the flow of foreign investment on new job creation. At the close of my bachelor work I occupy myself with assertive and averse effects of investment encouragements on the labour market in Southbohemian District and expertise their effectiveness. Among the assertive effects is ranked e.g. already referenced job creation, then increasing of competitive strength, inflow of educated labour force and rise in wages. On the contrary the averse effect may be the fact, that the local enterprises are not able to compete with large foreign companies and that is why they may come to the destruction.

Key words: Investment, Investment encouragements.

Obsah

1. Úvod	8
2. Teoretická část	9
2.1. Trh práce.....	9
2.1.1. Nabídka a poptávka na trhu práce	9
2.1.2. Nezaměstnanost.....	10
2.1.3. Mzdy.....	11
2.2. Investice.....	12
2.2.1. Investiční pobídky.....	12
2.2.1.1. Investiční pobídky jako forma veřejné podpory	12
2.2.1.2. Historie investičních pobídek	14
2.2.1.3. Investiční pobídky v ČR.....	15
2.2.2. Investiční činnost podniku	23
2.2.2.1. Plánování peněžních toků z investice.....	24
2.2.2.2. Finanční kritéria efektivity investičních projektů	25
2.2.2.3. Inflace a riziko v investičním rozhodování	26
2.2.2.4. Investice podniku do dlouhodobého finančního majetku	27
3. Metodika	29
3.1. Teoretická část.....	29
3.2. Praktická část	29
4. Praktická část.....	31
4.1. Obecné informace o Jihočeském kraji	31
4.2. Vývoj nezaměstnanosti	33
4.3. Vývoj průměrných mezd	35
4.4. Proč investovat v Jihočeském kraji	37
4.5. Bariéry pro vstup investic	39
4.6. Investiční pobídky v Jihočeském kraji.....	40
4.7. Investiční pobídky a jejich důsledky	45
4.7.1. Kladné dopady investičních pobídek	45
4.7.2. Negativní důsledky investičních pobídek.....	48

5. Závěr	50
6. Seznam použité literatury	52
7. Seznam internetových zdrojů	53
8. Seznam tabulek, obrázků	54

1. Úvod

Tématem bakalářské práce je Vliv investičních pobídek na trh práce v Jihočeském kraji. Investiční pobídky jsou významným nástrojem hospodářské politiky státu a významným způsobem se podílejí na přilákání zahraničních investorů. Investiční pobídky jsou určeny i pro domácí investory, ale z důvodu nízké kapitálové vybavenosti na ně často nemohou dosáhnout. Systém investičních pobídek má své zastánce i odpůrce. Zastánci argumentují pozitivními přínosy investičních pobídek – tvorba nových pracovních míst, vyšší konkurenceschopnost, zvýšení vybavenosti obcí nebo příliv vzdělané pracovní síly. Odpůrci naopak uvádějí, že systém investičních pobídek znevýhodňuje české podnikatelské subjekty vůči zahraničním, a že investiční pobídky zbytečně zatěžují veřejné rozpočty.

Bakalářská práce bude rozdělena na dvě části – část teoretickou a praktickou. Teoretická část se bude nejprve věnovat definici základních pojmů, které s danou problematikou souvisí. Co jsou to vlastně investiční pobídky a k čemu slouží? Jaké druhy investičních pobídek rozeznáváme? Jaké jsou podmínky a postupy pro jejich udělení? Tyto otázky budou zodpovězeny v teoretické části práce.

Praktická část se bude věnovat především systému investičních pobídek v České republice. Nejvíce bude zaměřena na Jihočeský kraj. Bude sledován vývoj nezaměstnanosti a průměrných mezd v tomto kraji. Budou zde uvedeny informace o investorech, kteří získali v Jihočeském kraji investiční pobídky. Díky přímým zahraničním investicím je vytvářeno mnoho nových pracovních příležitostí. Bude velmi zajímavé zjistit, kolik nových pracovních míst dané investice přinesly.

Cílem bakalářské práce je posoudit vliv investičních pobídek na trh práce v Jihočeském kraji. Investiční pobídky s sebou přináší mnoho pozitivních i negativních dopadů. V závěru mé práce bude posuzována efektivnost investičních pobídek.

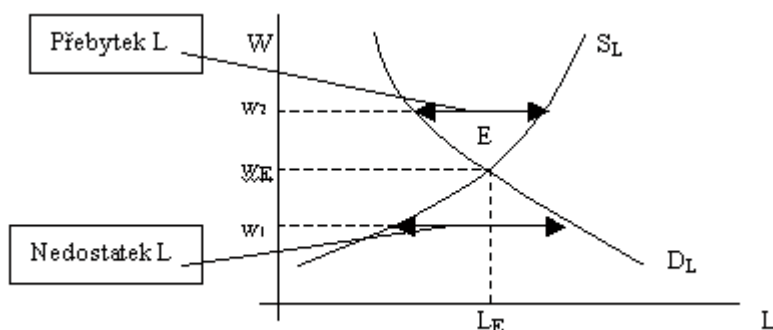
2. Teoretická část

2.1. Trh práce

2.1.1. Nabídka a poptávka na trhu práce

Na trhu práce se střetávají nabídka práce a poptávka po práci. Konkurence existuje jak na straně poptávky tak i nabídky. Tržní nabídka práce představuje nabídku práce všech lidí v dané ekonomice. Naopak tržní poptávku tvoří všechny firmy.

Obrázek 1: Trh práce

Zdroj: Holman, R., 2001

Na obrázku můžeme vidět trh práce. Na vodorovné ose je vyneseno množství práce v hodinách a ose svislé je vynesena reálná hodinová mzda. V bodě E se střetává nabídka s poptávkou. V tomto bodě nastává rovnováha na trhu práce. Poptávané množství práce se rovná nabízenému množství. Mzda, při které nastává tato rovnováha, je mzdou rovnovážnou.

Pokud by mzda na trhu byla nižší než rovnovážná, byl by na trhu nedostatek práce. Firmy by nenacházely takové množství práce, které by chtěly zaměstnat. Firmy by si navzájem konkurovaly a vyháněly by mzdy vzhůru. To by vedlo ke zvýšení nabízeného množství práce a u firem ke snížení poptávaného množství. Růst mezd ustane v okamžiku, kdy se mzda bude rovnat rovnovážné mzdě.

Může však nastat i opačná situace, kdy při vyšší mzdě než je rovnovážná mzda nastane na trhu práce přebytek, tj. nezaměstnanost. Konkurence mezi lidmi by tlačila mzdu naopak dolu na úroveň rovnovážné mzdy.

Výše reálné mzdy je tedy dána trhem práce – střetem křivek nabídky a poptávky. (8)

2.1.2. Nezaměstnanost

Za nezaměstnaného je v ekonomické teorii považována osoba schopná pracovat, která však nemůže najít placené zaměstnání. Obecně se za nezaměstnaného považuje osoba, která:

- je starší 15 let,
- aktivně hledá práci,
- je připravena k nástupu do práce do 14 dnů. (17)

Míra nezaměstnanosti je pak podíl nezaměstnaných ku všem osobám schopným pracovat. Registrovaná nezaměstnanost je zjišťována tak, že se mezi nezaměstnané zařazují lidé, kteří se hlásí na úřadech práce. Nezaměstnaní se hlásí na úřadu práce za jednak proto, že jim úřad pomůže najít nové zaměstnání, a i proto, že je to podmínkou pro získání podpory v nezaměstnanosti. Všichni nezaměstnaní se ale na úřadu práce nehlásí, a tudíž je skutečná nezaměstnanost vždy o nějaké procento vyšší než registrovaná. (8)

Nezaměstnanost můžeme rozdělit na:

- dlouhodobá – osoba je bez práce déle než rok
- cyklická – spojena s hospodářským cyklem
- systémová (strukturální) – osoba nemůže najít uplatnění ve svém oboru, řešením je rekvalifikace
- sezónní – souvisí s ročním obdobím
- dobrovolná – osoba, která zůstává dobrovolně bez práce (tyto osoby nejsou zahrnovány do statistik nezaměstnaných)

- nedobrovolná – osoba hledá práci za takovou mzdu, která na trhu práce převládá, ale nemůže jí najít
- frikční – přerušení práce na krátkou dobu než si najde nové zaměstnání, osoba je považována za nezaměstnanou

Přirozená míra nezaměstnanosti je nejnižší dlouhodobě udržitelná míra nezaměstnanosti odpovídající potenciálnímu produktu. Pro každou ekonomiku je její výše odlišná, nedá se tedy říci, že by byla žádoucí. Cyklická nezaměstnanost tedy nepatří do přirozené míry nezaměstnanosti. V ekonomice míra nezaměstnanosti kolísá kolem přirozené míry nezaměstnanosti kvůli hospodářskému cyklu. (17)

2.1.3. Mzdy

Průměrná hrubá měsíční mzda představuje podíl mezd bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc. Do mezd se zahrnují základní mzdy a platy, příplatky a doplatky ke mzdě nebo platu, prémie a odměny, náhrady mezd a platů, odměny za pracovní pohotovost a jiné složky mzdy nebo platu, které byly v daném období zaměstnancům zúčtovány k výplatě. Jedná se o hrubé mzdy, tj. před snížením o pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, zálohové splátky daně z příjmů fyzických osob a další zákonné nebo se zaměstnancem dohodnuté srážky.

Růst (pokles) průměrné nominální mzdy vyjadřuje, o kolik % se zvýšila (poklesla) tato mzda v daném období v porovnání se stejným obdobím předchozího roku.

Růst (pokles) průměrné reálné mzdy vyjadřuje, o kolik % se zvýšil (poklesl) podíl indexu průměrné nominální mzdy a indexu spotřebitelských cen za shodné období. (18)

2.2. Investice

2.2.1. Investiční pobídky

Investiční pobídky jsou nástrojem aktivní politiky zaměstnanosti, kterým se u zaměstnavatele, kterému bylo vydáno rozhodnutí o příslibu investiční pobídky, hmotně podporuje vytváření nových pracovních míst a rekvalifikace nebo školení nových zaměstnanců. (12)

Systém investičních pobídek má své zastánce i odpůrce. Za přínos investičních pobídek považují zejména vytvoření nových pracovních příležitostí, nových modelů řízení, přisun moderních technologií a celkovou kultivaci podnikatelského prostředí v České republice. Naopak odpůrci investičních pobídek argumentují tím, že investiční pobídky zatěžují veřejné rozpočty vydáváním finančních prostředků novým investorům. Dále se objevují i názory, že investiční pobídky znevýhodňují české podnikatelské subjekty (malé a střední podnikatele) oproti konkurentům ze zahraničí. Tyto zahraniční firmy jsou často součástí nadnárodních skupin a jsou dostatečně kapitálově vybaveny. Někteří odpůrci uvádí, že investiční pobídky jsou formou diskriminace.

2.2.1.1. Investiční pobídky jako forma veřejné podpory

Pojem veřejná podpora je synonymem pojmu státní pomoc, který používají normy práva ES. Veřejná podpora je vymezena v článku 87 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství. Veřejná podpora může nabývat jakékoli formy. Spadá sem jednak přímé poskytnutí finančních prostředků jako jsou například dotace, granty či finanční injekce, tak i investiční pobídky jako jsou daňové slevy, prominutí sociálního a zdravotního pojištění, dotace na nově vytvořená pracovní místa a dotace na rekvalifikaci zaměstnanců či prodej pozemků za zvýhodněnou cenu. Aby investiční pobídky byly součástí veřejné podpory, musí splňovat určité znaky:

- musí zakládat výhodu určitému podniku či určitému odvětví výroby
- musí být poskytovány státem nebo ze státních prostředků
- v důsledku jejich poskytnutí musí hrozit či přímo musí docházet k narušení soutěže
- musí mít dopad na obchod mezi členskými státy EU

Výhoda určitému podniku či odvětví výroby

Výhodou zde znamená, že podnikatelským subjektům se dostane preferenčního zacházení. Investiční pobídky jsou určeny pro předem stanovený okruh subjektů. Podmínky investičních pobídek jsou v České republice nastaveny tak, aby je splňovali především silní zahraniční investoři. I když existují i případy ryze českých subjektů, které je získaly. Investiční pobídky jsou odlišeny od tzv. obecných opatření selektivitou. Jako obecná opatření lze označit např. plošné snížení daní, kdy je vyloučena jakákoliv diskreční pravomoc orgánů veřejné správy. Selektivní jsou taková opatření, kdy se orgán veřejné správy může libovolně rozhodnout (např. odpuštění platby soc. a zdrav. poj.). Pokud jde o systém českých investičních pobídek, lze tvrdit, že je selektivní. Investiční pobídky mohou získat pouze ty subjekty, které vynaloží částku nejméně 100 mil. Kč na pořízení dlouhodobého majetku. (2)

Poskytovány státem nebo ze státních prostředků

Pod pojmem stát si musíme představit centrální vládu a jednotky územní či lokální samosprávy. Státními prostředky se rozumí prostředky státních fondů, právnických osob pod přímou či nepřímou kontrolou státu či samosprávních korporací, ale i prostředky soukromých právnických osob, které byly pověřeny redistribucí veřejných prostředků. (2)

Do kategorie investičních pobídek lze zahrnout různé formy daňových úlev, rekvalifikaci zaměstnanců nebo dotace na tvorbu nových pracovních míst. Tyto investiční pobídky jsou poskytovány z rozpočtových kapitol jednotlivých resortů. Dále do kategorie investičních pobídek můžeme řadit i prodej pozemků ze strany obcí nebo měst za nižší ceny. V tomto případě je investiční pobídka poskytována z rozpočtů územně samosprávných korporací. Nejde ale pouze o přímé poskytování finančních prostředků z rozpočtu, ale také o situaci, kdy do rozpočtu nebudou peněžní prostředky odvedeny. (2)

Hrozba či přímé narušení soutěže

Je-li nějakému subjektu na trhu, kde panuje konkurence a neexistují žádné celní a jiné bariéry, poskytnuta výhoda, je téměř jisté, že dojde k narušení soutěže. Pokud je subjektu udělena investiční pobídka, umožňuje to snížit příjemci náklady, které by musel vynaložit, kdyby investiční pobídku nezískal.

Investoři žádající o investiční pobídky jsou většinou součástí velkých zahraničních koncernů. Nemusí vždy nutně dojít k narušení hospodářské soutěže, ale k naplnění tohoto znaku stačí pouze hrozba narušení soutěže. Tato hrozba má existovat v době posuzování investičních pobídek ze strany Evropské komise. Evropská komise téměř vždy dospěje k názoru, že tento znak je naplněn.(2)

Dopad na obchod mezi členskými státy EU

V rámci společného trhu jsou odstraněny bariéry bránící vzájemnému obchodu mezi členskými zeměmi EU. Není tedy žádný problém exportovat a importovat zboží nebo poskytovat služby v rámci tohoto prostoru. Pokud daný subjekt vyváží zboží do jiného členského státu, je zřejmé, že investiční pobídky mohou obchod ovlivnit. Ve Smlouvě Es v článku 87 odst. 1 však není stanoveno, v jaké míře musí k dotčení dojít. Na tzv. podporu de minimis, která nepřekračuje výši 100 tisíc EUR v období tří let, se tento článek nepoužije. (2)

2.2.1.2. Historie investičních pobídek

Historie investičních pobídek se datuje již od roku 1998, kdy vláda České republiky vydala usnesení na zavedení systému investičních pobídek pro zahraniční a domácí investory. Ministerstvo průmyslu a obchodu zřídilo novou agenturu CzechInvest, která se měla zabývat realizací zavádění nového systému. Na základě usnesení vlády č. 298 bylo od 29. dubna 1998 zahájeno poskytování investičních pobídek investorům do zpracovatelského průmyslu. Díky tomuto usnesení byly určeny základní podmínky pro investory. V následujících dvou letech se systém rozvíjel a zlepšoval, což vedlo k vydání dvou dalších vládních usnesení č. 844 (16. 12. 1998) a č. 544 (31. 5. 1999). 1.

května roku 2000 byl vydán zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, který byl završením dvouletého úsilí.

K dalšímu zdokonalení systému investičních pobídek došlo v roce 2001, kdy byla schválena novela zákona o investičních pobídkách. Novela nabyla účinnosti 30. ledna 2002.

V souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie, musela být vypracována a schválena druhá novela zákona, která vstoupila v platnost 1. května 2004. Musely být provedeny některé změny související s přenosem pravomocí z Úřadu na ochranu hospodářské soutěže na Evropskou komisi. Díky této novele mohl zákon bez problému fungovat i po vstupu do EU.

V souladu s praxí uplatňovanou v členských státech EU a v souladu s pravidly ES pro oblast veřejné podpory se zákon o investičních pobídkách stal jedním z národních programů veřejné podpory, který schválila Evropská komise. (11)

2.2.1.3. Investiční pobídky v ČR

Pro investory je systém českých investičních pobídek velmi atraktivní. V ČR se na poskytování investičních pobídek podílejí orgány státní správy i orgány územní samosprávy. Díky tomu si může investor vybrat takovou investiční pobídku, která bude pro něho nejvýhodnější.

Právní rámec poskytování investičních pobídek

Platným zákonem upravující investiční pobídky je v současné době zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů. Dalšími zákony, které upravují systém investičních pobídek jsou:

- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- nařízení vlády č. 103/2002 Sb., o hmotné podpoře na vytváření nových pracovních míst a rekvalifikaci zaměstnanců v rámci investičních pobídek

- nařízení vlády č. 185/2002 Sb., kterým se stanoví seznam strojního zařízení tvořícího součást výrobní linky
- vyhláška ministerstva průmyslu a obchodu č. 108/2000 Sb., kterou se stanoví vzor tiskopisu určeného pro uplatnění záměru získat investiční pobídky
- Zákon č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, ve znění zákona č. 130/2002 Sb. (2)

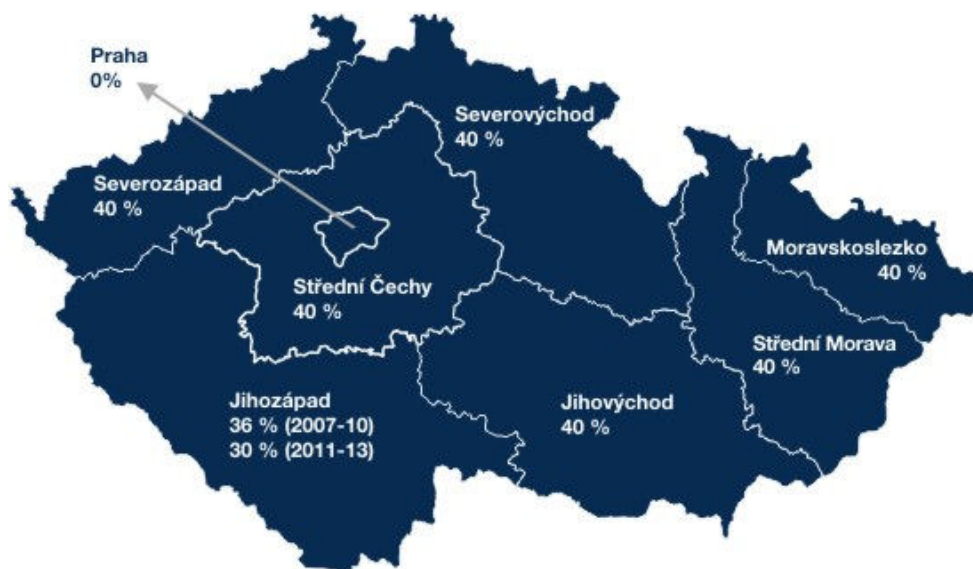
Druhy investičních pobídek

- slevy na daních z příjmů
- převod technicky vybaveného území za zvýhodněnou cenu
- hmotou podporu vytváření nových pracovních míst
- hmotnou podporu rekvalifikace nebo školení zaměstnanců
- převod pozemků evidovaných katastru nemovitostí jako zemědělské pozemky a převod ostatních druhů pozemků (10)

Stanovení maximální míry veřejné podpory

Vzhledem k tomu, že investiční pobídky jsou formou veřejné podpory, postupuje se při jejich udělování v souladu s pravidly EU platnými pro oblast veřejné podpory. Na základě těchto pravidel byla vypracována mapa veřejné podpory, která stanoví maximální možnou míru veřejné podpory v jednotlivých regionech NUTS II České republiky. Investor může v daném regionu získat jen maximálně x % z investice do hmotného a nehmotného majetku. Kromě procentuálního stanovení maximální částky podpory je podpora omezena také fixní částkou. Tato absolutní částka nesmí být pro daný projekt překročena. (14)

Obrázek 2: Mapa veřejné podpory

Zdroj: CzechInvest

Příjemci investičních pobídek

Investiční pobídky jsou určeny jak pro zahraniční, tak i české firmy. České firmy bohužel z důvodů nízké kapitálové vybavenosti nemohou často vůbec na investiční pobídky dosáhnout. (2)

Podmínky pro jejich získání

Existují 2 druhy podmínek a to všeobecné a zvláštní. (10)

K všeobecným podmínkám podle § 2 odst. 2 zákona o investičních pobídkách patří:

- a) zavedení nové výroby nebo rozšíření stávající výroby
- b) vynaložení prostředků do oborů zpracovatelského průmyslu, za zpracovatelský průmysl se nepovažuje dobývání nerostných surovin, výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody stavebnictví, opravy motorových vozidel, obchod a ostatní služby
- c) pořízení strojního zařízení za tržní cenu určeného pro výrobní účely a vyrobeného ne více než 2 roky před pořízením; hodnota tohoto strojního zařízení musí tvořit nejméně 60 % celkové hodnoty pořízeného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku podle § 6a odst. 1,

- d) šetrnost výroby, činností, procesů, stavby nebo zařízení k životnímu prostředí,
- e) pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku podle § 6a odst. 1 nejméně v částce 100 000 000 Kč, přičemž nejméně částka 50 000 000 Kč musí být financována z vlastního kapitálu právnické osoby nebo vlastními prostředky fyzické osoby; za splnění této podmínky se nepovažuje vynaložení investičních prostředků vytvořených ze zisku dosaženého z investiční akce posuzované pro účely poskytnutí veřejné podpory,
- f) splnění podmínek podle písmen a) až c) a e) nejdéle do 3 let od vydání rozhodnutí o příslibu podle § 5; v odůvodněných případech může Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen "ministerstvo") na žádost tuto lhůtu prodloužit nejdéle o 2 roky,
- g) zahájení stavebních prací a pořizování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v rámci investiční akce je možné nejdříve ode dne vydání potvrzení podle § 4 odst. 1.

Zvláštní podmínky se vztahují pouze k investičním pobídkám formou slev na daních z příjmů a hmotné podpory vytváření nových pracovních míst a rekvalifikace zaměstnanců. Zvláštní podmínky pro uplatnění slev na daních závisí na druhu slevy na daních. Ty jsou upraveny v § 35a a § 35b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. V případě hmotné podpory vytváření nových pracovních míst a rekvalifikace zaměstnanců jsou zvláštní podmínky upraveny v zákoně č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Postup pro jejich udělení

Pro získání investičních pobídek je nutné, abychom se nejdříve obrátili na CzechInvest. Ten působí, jak již bylo řečeno, jako prostředník mezi investorem a dalšími orgány. CzechInvest zřídil celou řadu kanceláří např. v USA, Francii, Německu, Japonsku atd. CzechInvest seznámí investory jednak s podmínkami podnikání v ČR, poradí s výběrem lokality, kde je nejvýhodnější podnikat a pomáhá s překonáváním byrokratických omezení. Prvním krokem ke získání investičních pobídek je předložit

agentuře tzv. záměr získat investiční pobídky. Tiskopis tohoto záměru je uveden ve vyhlášce ministerstva průmyslu a obchodu č. 108/2000 Sb.

V tomto záměru je třeba uvést (10):

- a) jde-li o právnickou osobu, obchodní jméno nebo název, sídlo, identifikační číslo je-li přiděleno, jméno, bydliště a rodné číslo či jinou identifikaci osoby, která je statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu právnické osoby, s uvedením rozsahu, v jakém může jednat jejím jménem, u organizační složky podniku zahraniční osoby dále její umístění, jakož i jméno a místo bydliště vedoucího této organizační složky,
- b) jde-li o fyzickou osobu, jméno, místo bydliště, datum narození, rodné číslo a identifikační číslo, pokud jí bylo přiděleno
- c) plánovanou výši finančních prostředků určených na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v nejbližších 3 letech v členění na jednotlivé roky a z hlediska účelu jejich použití,
- d) předpokládaný počáteční a konečný stav zaměstnanců, požadavky na jejich odbornou kvalifikaci a předpokládanou výši nákladů na jejich rekvalifikaci,
- e) označení katastrálního území, kde bude sídlo společnosti, a území, kde bude uskutečněna výstavba a umístěno strojní zařízení,
- f) požadavky na technické vybavení území a požadovanou plochu v m² v členění na pozemky určené pro vybudování výrobního zařízení, skladovacích prostor, administrativní budovy a další
- g) strojní zařízení určené pro investiční akci v členění podle číselných kódů kombinované nomenklatury a data jeho výroby,
- h) bližší informaci o předpokládané výstavbě nových budov nebo o předpokládaném využití možnosti nájmu stávajících budov či jejich koupi,
- i) harmonogram investiční akce a předpokládaný termín zahájení výroby,
- j) požadované investiční pobídky,
- k) údaj o jiné požadované nebo poskytnuté podpoře investiční akce z veřejných prostředků,

l) další údaje uvedené v příloze k zákonu.

Dále je nezbytné připojit (10):

- a) jde-li o právnickou osobu, společenskou či jinou zakladatelskou smlouvu nebo zakladatelskou listinu společnosti nebo její úředně ověřenou kopii, u akciové společnosti, družstva, popřípadě společnosti s ručením omezeným stanovy, pokud je mají, výpis z obchodního rejstříku, u zahraniční osoby doklad obdobný výpisu z obchodního rejstříku, výroční zprávy nebo účetní závěrky anebo konsolidované účetní závěrky, pokud je žadatel povinen je sestavovat podle zvláštního právního předpisu, ověřené auditorem, a to za 3 poslední po sobě jdoucí účetní období nebo za 1 či 2 účetní období, podniká-li právnická osoba po dobu kratší než 3 roky,
- b) jde-li o fyzickou osobu, doklad o oprávnění k podnikání, je-li fyzická osoba v rejstříku zapsána, výpis z obchodního rejstříku, účetní závěrku, nebo jde-li o účetní jednotku účtující v soustavě jednoduchého účetnictví, výkaz o majetku a závazcích a o příjmech a výdajích za 3 poslední po sobě jdoucí účetní období nebo za 1 nebo 2 zdaňovací období, podniká-li kratší dobu než 3 roky.

CzechInvest vypracuje k tomuto záměru do 30 dnů posudek, který spolu se záměrem předloží ministerstvu. Dále vydá potvrzení o tom, že žadatel může splnit všechny podmínky pro udělení a připojí návrh na poskytnutí příslušných investičních pobídek. Pokud dojde k závěru, že žadatel není schopen všeobecné a zvláštní podmínky splnit, připojí k posudku naopak odmítnutí záměru žadatele.

Podmínky pro poskytnutí investičních pobídek musí posoudit Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí a Ministerstvo životního prostředí do 30 dnů od doručení podkladů. Do 30 dnů vydá stanovisko, ve kterém vyjádří souhlas nebo nesouhlas s poskytnutím investičních pobídek. Na základě žádosti ministerstva se musí obec, na jejímž území bude uskutečněna výstavba a umístěno strojní zařízení, do 30 dnů vyjádřit k poskytnutí investiční pobídky.

Ministerstvo vydá nabídku na poskytnutí investičních pobídek nebo předložený záměr zamítne rozhodnutím. Nabídku nebo rozhodnutí zašle prostřednictvím agentury CzechInvest žadateli.

Investor žádá o příslib investičních pobídek prostřednictvím agentury CzechInvest a ta předá žádost o příslib MPO. MPO vydá rozhodnutí o příslibu investičních pobídek. Investor podepíše Dohody o hmotné podpoře s Ministerstvem práce a sociálních věcí. MPSV zašle, dle podmínek v Dohodě, finanční prostředky na účet investora. Po splnění všech zákonných kritérií dochází k čerpání investičních pobídek.

Náklady, které mohou být podpořeny, se musí vztahovat k investičnímu záměru, nebyla na ně dosud poskytnuta žádná veřejná podpora a jsou tvořeny:

- a) hodnotou dlouhodobého hmotného majetku tvořeného pozemky, budovami nebo strojním zařízením, který se nachází na území České republiky, a
- b) hodnotou dlouhodobého nehmotného majetku do výše 50 % hodnoty dlouhodobého hmotného majetku podle písmene a) ve formě licencí nebo know-how za předpokladu, že byl koupen za tržní cenu od jiných než ekonomicky nebo personálně spojených osob a bude využíván výhradně zájemcem ve výrobním závodě, který byl podpořen investičními pobídkami. (10)

Příjemce veřejné podpory formou investiční pobídky je povinen zachovat dlouhodobý hmotný majetek a dlouhodobý nehmotný majetek, na který byla poskytnuta veřejná podpora formou investičních pobídek,

- a) v rozsahu odpovídajícím skutečné výši dosud čerpané podpory
- b) ve skladbě určené zákonem, a to po dobu uplatňování investiční pobídky, nejméně však po dobu pěti zdaňovacích období následujících po zdaňovacím období, kdy zájemce splnil všeobecné podmínky.

Příjemce investiční pobídky je povinen zachovat počet nově vytvořených pracovních míst a obsazení těchto míst zaměstnanci se stanovenou týdenní pracovní dobou, na která bude čerpána investiční pobídka, po dobu nejméně 5 let ode dne prvního čerpání investiční pobídky.

V případě nesplnění těchto podmínek, vše, co bylo investiční pobídkou získáno, musí být opět vráceno. (10)

Kontrola uplatňování investičních pobídek

Pro kontrolu uplatňování investičních pobídek existují zvláštní předpisy. Příjemce investičních pobídek je povinen umožnit kontrolu plnění všeobecných a zvláštních podmínek a rozhodnutí o udělení investičních pobídek. Musí předložit potřebné dokumenty. Kontrola přísluší Ministerstvu životního prostředí, Ministerstvu práce a sociálních věcí a Ministerstvu financí a územním finančním orgánům. Příslušné orgány jsou povinny provést kontrolu nejpozději do 3 let od vydání rozhodnutí o příslibu investičních pobídek. (10)

2.2.2. Investiční činnost podniku

Investicí se rozumí vynaložení zdrojů za účelem získání užitků, které jsou očekávány v delším budoucím období. Rozlišujeme tři základní skupiny investic:

- kapitálové
- nehmotné
- finanční

Kapitálovou investicí se rozumí investice do dlouhodobého hmotného majetku, zatím co nehmotnou investicí chápeme jako investici do dlouhodobého nehmotného majetku.

Jako finanční investici můžeme označit nákup akcií, obligací, cenných papírů atd.

Investiční činnost nefinančních podniků je tedy specifická oblast, která je zaměřena především na rozšíření hmotného a nehmotného majetku. Při investičním rozhodování musíme počítat s faktorem času a rizikem změn. Kapitálové a dlouhodobé financování se zabývá finanční stránkou investičního rozhodování a obsahuje tyto body:

- plánování peněžních toků z investice,
- finanční kritéria výběru investičních projektů,
- zohledňování rizika v kapitálovém plánování a investičním rozhodování,
- dlouhodobé financování investiční činnosti podniku.

Čas a riziko hrají velmi důležitou roli v kapitálovém financování a investičním rozhodování. Jde o kapitálově náročné operace s horizontem rozhodování minimálně přes jeden rok. Tyto investice ovlivní velikou mírou výsledky hospodaření na několik let dopředu. Při prodlužování časového horizontu dochází k růstu rizika správného odhadu budoucích peněžních příjmů a kapitálových výdajů. (1)

2.2.2.1. Plánování peněžních toků z investice

Prvním krokem je stanovení dlouhodobých podnikových cílů, investiční strategie, vyhledávání a předinvestiční příprava rentabilních investičních projektů. Základním finančním cílem podniku je maximalizace tržní hodnoty firmy. Tento cíl musí být respektován i v investiční činnosti podniku. Cílem je tedy vybírat takové investiční projekty, které přispívají k růstu tržní hodnoty firmy. U těchto projektů je čistá současná hodnota (tj. rozdíl mezi současnou hodnotou očekávaných příjmů a kapitálovými výdaji) pozitivní. Tohoto cíle je možné dosáhnout za použití různých strategií. Za nejvhodnější strategii je považována strategie maximálních ročních příjmů z investice v kombinaci s růstem hodnoty investice v budoucnosti. Předinvestiční příprava zahrnuje přesnou identifikaci projektu s přihlédnutím k účelu investice, rozboru očekávaného trhu, stupni využití stávajícího fixního majetku, dále zahrnuje rizikovost projektu a výše očekávaných výdajů a peněžních příjmů z investice. Dalším krokem je vypracování prováděcí studie. Ta zahrnuje zejména technickou charakteristiku projektu, údaje o materiálových, technických a pracovních zdrojích, rozbor trhu, rozbor využití stávajícího majetku a stanovení výrobní kapacity. Vrcholem je vyhodnocení efektivnosti investice.

Kapitálové výdaje jsou očekávané peněžní výdaje, které vyvolávají očekávané peněžní příjmy po dobu delší než 1 rok. Do kapitálových výdajů se zahrnují:

- výdaje na pořízení pozemku, budov, strojů a zařízení,
- výdaje na trvalé rozšíření oběžného majetku v souvislosti s investováním,
- výdaje na výzkum a vývoj, které souvisí s příslušnou investicí.(1)

Kapitálové výdaje mohou být ovlivněny příjmy z prodeje nahrazovaného majetku novou investicí (snižují kapitálový výdaj) nebo daňovými efekty (zvyšují nebo snižují kapitálový výdaj). Důležité je vyjádřit čistou současnou hodnotu kapitálového výdaje, pokud se uskutečňuje v delším časovém období.

Potřebu rozšíření podnikového majetku je nezbytné dobře zdůvodnit v prováděcí studii. Pokud dojde k chybné úvaze o potřebě podnikového majetku, dochází k vynaložení zbytečných kapitálových výdajů a jsou zatěžovány budoucí náklady na běžnou výrobu. Pokud dojde k opačné situaci a podniku nevěnuje pozornost rozšiřování

podnikového majetku, může docházet k technickému zastarávání podnikového majetku a podnik se tak stává méně konkurenceschopným.

Obdobný význam má i určení ročních peněžních příjmů z investice. Tento bod je velmi obtížný, neboť určení výše příjmů závisí na mnoha faktorech, mezi které patří například inflace, vliv zdanění, očekávaná cenová úroveň výrobků. Roční peněžní příjmy jsou tedy tvořeny:

- ročními čistými zisky,
- ročními odpisy.

Pro výpočet efektivnosti investic zahrneme do ročních peněžních příjmů i úroky z úvěru. (1)

2.2.2.2. Finanční kritéria efektivnosti investičních projektů

Pokud máme stanovené kapitálové výdaje a roční peněžní příjmy, můžeme přistoupit k vlastnímu hodnocení investic. Mezi nejpoužívanější metody patří:

- metoda čisté současné hodnoty,
- vnitřní výnosové procento,
- doba návratnosti. (1)

Čistá současná hodnota

Čistá současná hodnota je považována za teoreticky nejpřesnější metodu, neboť respektuje faktor času. Vyjadřuje rozdíl mezi současnou hodnotou očekávaných příjmů a kapitálovými výdaji. Pokud je čistá současná hodnota větší než 0, můžeme tuto variantu přijmout. Ta varianta, která má vyšší aktualizovanou hodnotu, je výhodnější.

Někdy bývá tato metoda doplňována indexem ziskovosti, který je vyjádřen jako podíl současné hodnoty očekávaných příjmů a kapitálových výdajů. Varianty, u kterých je index ziskovosti vyšší než jedna, jsou pro podnik přijatelné. Varianta s nejvyšším indexem ziskovosti je nejvýhodnější. (1)

Vnitřní výnosové procento

Tato metoda je založena na určení takové diskontní míry, při které se rovná současná hodnota peněžních příjmů kapitálovým výdajům. Vnitřní výnosové procento je vlastně čistá současná hodnota s takovou úrokovou mírou, kdy čistá současná hodnota je 0.

Obě tyto metody (čistá současná hodnota, vnitřní výnosové procento) vedou většinou ke stejným výsledkům. Základním problémem u těchto metod je však reálnost údajů o očekávaných peněžních příjmech z investice. (1)

Doba návratnosti

Doba návratnosti neboli doba splacení je počet let, za které dojde ke splacení kapitálových výdajů peněžními příjmy. Investice, která má kratší dobu splacení, je považována za nejvýhodnější. Tato metoda se v praxi často používá, ale může vést k nesprávnému rozhodování, neboť:

- nebere v úvahu příjmy, které vznikají za dobou splacení,
- nerespektuje faktor času,
- dává přednost variantám s kratší dobou životnosti.

Pomocí této metody lze posuzovat pouze varianty se stejnou dobou životnosti a se stejným průběhem peněžních příjmů. (1)

2.2.2.3. Inflace a riziko v investičním rozhodování

Při investičním rozhodování musíme brát v úvahu také inflaci a riziko. Inflační vývoj cen se projeví v propočtech efektivnosti tím, že:

- stoupá úroková míra a tím se snižuje předpokládaná efektivnost,
- mění se peněžní příjmy z investice,
- může růst i kapitálový výdaj u těch investic, jejichž pořízení trvá delší dobu. (1)

Inflace také nepůsobí na všechny investiční projekty stejně.

Neméně důležité je také zohlednění rizika. Hodnocení rizikovosti investic probíhá v několika etapách:

- identifikace kritických faktorů, které mají rozhodující vliv na efektivnost projektu,

- stanovení bodu zvratu investičního projektu (tj. objem produkce, od které se stává projekt výnosným),
- kvantifikace rizika,
- určení způsobů snížení rizika. (1)

Nyní musíme promítnout riziko projektu do hodnocení jeho efektivnosti. Mezi nejdůležitější metody patří:

- úprava diskontní sazby s ohledem na riziko (pro riskantnější varianty se zvolí vyšší úroková míra),
- stanovení rizikových tříd investic s různou výší diskontní sazby,
- jistotní koeficienty – peněžní příjmy nejisté se převedou na jisté příjmy.

2.2.2.4. Investice podniku do dlouhodobého finančního majetku

Kromě investování do hmotného a nehmotného majetku, může podnik své peněžní prostředky investovat do krátkodobého nebo dlouhodobého finančního majetku. Pro dlouhodobý finanční majetek se užívá pojem finanční investice. Do dlouhodobého finančního majetku se řadí:

- investice do podílových cenných papírů a vkladů (v držení podniku déle než 1 rok),
- půjčky jiným podnikům (splatnost delší než 1 rok),
- investice do dlouhodobých cenných papírů a termínované vklady (splatnost delší než 1 rok),
- investice do uměleckých děl, sbírek atd. (1)

Hlavním cílem investic do dlouhodobého finančního majetku je využití volných peněžních prostředků podniku. Při investování musí podnik brát v úvahu očekávanou výnosnost, riziko a likviditu investice. Nejlepší investicí pro podnik by byla investice s nejvyšší výnosností, nejmenším rizikem a nejvyšší likviditou. V praxi toho nelze dosáhnout, a tudíž se musíme rozhodnout, který ukazatel upřednostníme. Do výnosu z finanční investice zahrnujeme dividendu nebo úrok a kapitálový výnos.

Dále se při investování rozhodujeme podle rizika. Riziko se dělí na systematické a nesystematické. Systematické riziko souvisí s prostředím, ve kterém se podnik nachází. Působí na všechny investice i na všechny investory. Za systematické riziko považujeme

např. politický vývoj, daně, inflaci atd. Nesystematické riziko už souvisí s konkrétní investicí. Patří sem například riziko podnikání v jednotlivých oborech, finanční riziko nebo riziko managementu. Celkové riziko můžeme kvantifikovat pomocí rozptylu nebo směrodatné odchylky. Pro kvantifikaci tržního rizika slouží beta koeficient, který udává pravděpodobnou změnu výnosnosti konkrétní akcie v závislosti na změně výnosnosti všech akcií na kapitálovém trhu. Čím je beta koeficient vyšší, tím je investice rizikovější a čím větší riziko, tím vyšší výnos bude investor požadovat. Požadovaná míra výnosu zahrnuje bezrizikovou míru výnosu a rizikovou přírážku.

Třetím kritériem pro rozhodování o investici do dlouhodobého finančního majetku je likvidita. Likviditu chápeme jako podíl transakčních nákladů na ceně cenného papíru. Čím vyšší je podíl, tím je cenný papír méně likvidní. U méně likvidních cenných papírů by investor měl požadovat vyšší výnosy.

Z výše uvedených informací tedy vyplývá, že při investování do dlouhodobého finančního majetku bychom měly pečlivě posoudit tyto tři kritéria a poté sestavit vhodné portfolio cenných papírů pro daný podnik. (1)

3. Metodika

Tématem bakalářské práce je vliv investičních pobídek na trh práce v Jihočeském kraji. Cílem práce je posoudit dopady investičních pobídek na trh práce v tomto kraji. Práce byla rozdělena na část teoretickou a praktickou.

3.1. Teoretická část

Teoretická část se zabývala základním vymezením pojmů souvisejícím s danou tematikou. Teoretická část je zaměřena na pojmy investice a investiční činnost podniku a dále na metody hodnocení investic. Dalším bodem je vliv inflace a rizika na investiční činnost podniku. Teoretická část se věnuje především investičním pobídkám, jejich historickému vývoji a systému investičních pobídek v České republice. Údaje o systému investičních pobídek jsem čerpala z větší části ze zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů. V zákoně jsou popsány jednotlivé druhy investičních pobídek, podmínky a postup pro jejich udělení. V poskytování investičních pobídek hraje důležitou roli agentura CzechInvest, o jejíž funkci se práce také zmiňuje.

3.2. Praktická část

Do praktické části byly zahrnuty obecné informace o Jihočeském kraji, např. počet obyvatel, nezaměstnanost, počet investorů čerpající investiční pobídky atd. Dále se praktická část věnuje vývoji nezaměstnanosti a průměrných mezd v tomto kraji. Data jsem čerpala převážně z internetových stránek Ministerstva průmyslu a obchodu, Českého statistického úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí a agentury CzechInvest.

V další kapitole jsou čtenáři seznámeni s investory, kteří v Jihočeském kraji získali investiční pobídky. Dozvíme se zde odpovědi na otázky: kolika investorům byly investiční pobídky uděleny a v jaké výši. Jsou zde zmíněny i nejvýznamnější investice, které byly díky investičním pobídkám uskutečněny.

Cílem práce je posoudit vliv investičních pobídek na trh práce v Jihočeském kraji. Zkoumala jsem, jaký vliv mají investiční pobídky na tvorbu nových pracovních míst a kolik jich bylo za posledních pár let vytvořeno. Kdybychom připočetli i nově vytvořená místa u dodavatelů, dostáváme pravdivý počet nově vytvořených pracovních míst, která investice v tomto kraji přinesla.

Dále se práce věnuje dopadům investičních pobídek. Odpověděla jsem si například na otázku, jaký vliv mají investiční pobídky na příjmy veřejných rozpočtů. Pokud bychom porovnali udělené investiční pobídky a fiskální příjmy státu, jaká částka bude větší? Pokud si zodpovíme tuto otázku, zjistíme, zda jsou investiční pobídky přínosem ve fiskální rovině.

V poslední kapitole je posuzována efektivnost investičních pobídek. Systém investičních pobídek má mnoho příznivců i odpůrců. Kromě pozitivních dopadů, mezi které patří například již zmiňovaná tvorba nových pracovních míst nebo příliv vzdělané pracovní síly, s sebou investiční pobídky přinášejí i určitá rizika. Pokouším se tedy posoudit, zda jsou investiční pobídky efektivní nebo nikoli.

4. Praktická část

4.1. Obecné informace o Jihočeském kraji

Jihočeský leží především na jihu Čech, ale částí území zasahuje i na Moravu. Jádro kraje tvoří Jihočeská kotlina a kraj je obklopen vrchovinami a horami. Jihočeský kraj sousedí Rakouskem a Spolkovou republikou Německo a také sousedí s Plzeňským, Jihomoravským, Středočeským krajem a krajem Vysočina. Sousedství se silnými evropskými státy s sebou přináší veliké výhody (cestování, oblast výroby).

Jihočeský kraj má rozlohu 10 057 Km², tj. 12,8 % z celé České republiky. Větší část území leží v nadmořské výšce kolem 500 m a to způsobuje drsnější klimatické podmínky. Krajem protéká řeka Vltava s přítoky Malší, Lužnicí, Otavou atd. V kraji byla vybudována velká vodní díla např. Lipno, Orlicko nebo Římov, který zásobuje většinu kraje pitnou vodou, nebo vodní nádrž Hněvkovice.

Tento kraj není bohatý na suroviny. Nachází se zde pouze ložiska písků, cihlářské hlíny, rašeliny, sklářských písků, vápenec a některé další. Největším bohatstvím jsou však lesy na Šumavě a v Novohradských horách. Tyto lesy jsou relativně nepoškozené, neboť ovzduší v tomto kraji je hodnoceno jako jedno z nejčistších v České republice. Právě díky tomu vzniklo v kraji asi 300 chráněných území, mezi které patří např. Národní park Šumava nebo Třeboňsko. Celkem je tedy chráněno asi 20 % území kraje.

V kraji se nachází celá řada krásných měst a historických pamětihodností. Některé z nich jsou zařazeny mezi památky UNESCO. Za významná města jsou považována České Budějovice, Český Krumlov, Tábor, Třeboň, Jindřichův Hradec a Prachatice.

Od 1. 1. 2003 je v kraji zřízeno 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 37 správních obvodů obcí s pověřeným úřadem. V Jihočeském kraji žije podle údajů z roku 2007 asi 633264 obyvatel, z nichž 65,1 % žije ve městech. Čtvrtina obyvatel žije v Českých Budějovicích a třetina v pěti velkých městech – Tábor, Písek, Strakonice a Jindřichův Hradec. Obyvatelstvo kraje má ve srovnání s ostatními kraji nižší průměrný věk, a to 40,3 let.

V zemědělství převažuje pěstování obilovin, píce, olejnin a brambor a vytváří se zde asi 11 % zemědělské produkce celé ČR. Věnují se zde také chovu prasat, skotu,

drůbeže a ryb. Velká část průmyslové výroby je koncentrována do Českých Budějovic ale také do Tábora a Strakonice. Převažuje zde zpracovatelský průmysl, kam se řadí např. výroba potravin, nápojů, dopravních prostředků a zařízení.

V hospodářství kraje je zaměstnáno asi 300 tisíc osob, třetina v průmyslu, 13 % v obchodu a 10 % ve stavebnictví. V roce 2008 dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda částky 20 389 Kč, což je v porovnání s ostatními kraji podprůměrné. Míra nezaměstnanosti dosahovala k 31. 12. 2008 hodnoty 4,83 %. Oblast tedy patří ke krajům s nižší nezaměstnaností.

V posledních letech se vyvíjí mnoho forem přeshraniční spolupráce jako je například Euroregion Šumava/Bayerischer Wald/Mühlviertel, který sdružuje 111 hornorakouských, 107 bavorských a 93 českých obcí. Spojení těchto obcí je přínosem hlavně díky realizaci společných projektů v oblasti dopravy, služeb a cestovního ruchu. Cílem této spolupráce je mimo jiné výměna informací a společná reprezentace regionu.

(16)

4.2. Vývoj nezaměstnanosti

V následujících tabulkách je zobrazen vývoj nezaměstnanosti za dané období v České republice. Tyto hodnoty můžeme srovnat s vývojem nezaměstnanosti v Jihočeském kraji a zjistíme, že v tomto kraji je nezaměstnanost nižší, než je celorepublikový průměr. V roce 2000 byla míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji 5,82 % a do roku 2005 mírně rostla. V roce 2007 poklesla na 4,47 %.

Tabulka 1: Vývoj nezaměstnanosti v ČR v letech 2000 – 2008 (k 31.12.)

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Registovaná nezaměstnanost	%	9,02	8,54	9,15	9,9	9,19	8,97	8,13	6,62	5,45

Zdroj: MPSV

Tabulka 2: Vývoj nezaměstnanosti v Jihoč. kraji v letech 2000 – 2008 (k 31.12.)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Zaměstnaní celkem (tis.)	299,7	299,5	298,7	296,9	296,6	300,7	302,8	311,8	341,1
Uchazeči o zaměstnání	18 499	19 162	21 118	22 158	23 021	23 632	20 426	16 452	17 505
Volná pracovní místa	3 168	2 960	2 688	2 203	3 239	2 636	5 222	6 983	4 188
Reg. nezam. (%)									
původní metodika	5,82	6,03	6,65	6,96	7,24	.	.	.	
nová metodika	6,59	6,69	5,68	4,47	4,83

Zdroj: ČSÚ

V roce 2008 vzrostl počet uchazečů o zaměstnání v Jihočeském kraji o více než 15 %. K 31.12.2008 bylo evidováno celkem 17505 uchazečů o zaměstnání. Nárůst uchazečů byl zaznamenán ve všech okresech, nejvíce však v okrese Písek a Jindřichův Hradec. Oproti prosinci roku 2007 je tento počet uchazečů větší o 1053 osob. Míra

registrované nezaměstnanosti v Jihočeském kraji k 31. 12. 2008 činila 4,83 %. Nejvyšší nezaměstnanost byla zjištěna v okrese Český Krumlov a naopak nejnižší v okrese České Budějovice. Jihočeský kraj se nachází na 4. místě mezi kraji České republiky v míře registrované nezaměstnanosti.

4.3. Vývoj průměrných mezd

Průměrná hrubá nominální mzda v České republice od roku 2000 nepřetržitě roste. V roce 2007 dosáhla hodnoty 22 382 Kč. V 1. až 3. čtvrtletí roku 2008 dosáhla průměrná mzda výše 22 942 Kč. V podnikatelské sféře se průměrná mzda vyšplhala na 23 456 Kč a v nepodnikatelské na 21 077 Kč. Výsledky za celý rok 2008 ukazují, že průměrná mzda se vyšplhala na 23 542 Kč. V podnikatelské sféře dosáhla hodnoty 23 961 Kč a v nepodnikatelské 22 037 Kč.

Tabulka 3: Vývoj průměrných mezd v České republice v letech 2000 - 2008

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Prům. hrubá měs. mzda (Kč)	13 614	14 793	15 866	16 917	18 041	18 985	20 211	22 382	23 542
Prům. hrubá měs. mzda v nepodnik. sféře (Kč)	12 731	13 954	15 342	16 800	17 762	18 775	19 784	22 387	22 037
Prům. hrubá měs. mzda v podnik. sféře (Kč)	13 864	15 033	16 017	16 951	18 124	19 045	20 333	22 380	23 961

Zdroj: MPSV

Tabulka 4: Vývoj průměrných mezd v Jihočeském kraji v letech 2000 - 2008

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Prům. hrubá měsíční mzda (Kč)	12 551	13 528	13 910	14 640	15 478	16 291	17 203	19 113	20 389
Ve srovnání s průměrem ČR (%)	92,19	91,45	87,67	86,54	81,53	85,81	85,12	85,39	86,61

Zdroj: ČSÚ

Když porovnáme mzdy v Jihočeském kraji s celorepublikovým průměrem, zjistíme, že jsou podprůměrné.

Podle statistického úřadu dosáhla průměrná měsíční mzda v Jihočeském kraji za 1. až 3. čtvrtletí roku 2008 částky 19 806 Kč. Průměrná mzda za celý rok 2008 činí 20 389 Kč. I v roce 2008 se mzda v Jihočeském kraji pohybuje pod celorepublikovým průměrem. Jihočeský kraj zaujímá až 10. místo ve výši průměrné měsíční mzdy ve srovnání s ostatními kraji České republiky.

4.4. Proč investovat v Jihočeském kraji

Kvalifikovaná pracovní síla

Oblast jižních Čech je geograficky velmi příhodná na rozdíl od jiných krajů České republiky. Lidé v tomto kraji byli vždy zvyklí přizpůsobovat se těžším přírodním podmínkám a měnit své pracovní profese dle aktuálních potřeb. Díky tomu je obyvatelstvo Jihočeského kraje značně flexibilní. Velký důraz je kladen především na vzdělání a kvalifikaci. Již za dob Rakousko – uherské monarchie byl náš stát zaměřen především na průmysl. V současné době tento trend dále pokračuje a investoři nacházejí v České republice kvalitní, vyspělou a odbornou pracovní sílu pro realizaci svých projektů. Místní úřady jsou ochotny spolupracovat se zahraničními investory a poskytovat jim informace o trhu práce v České republice.

Oblast vědy a výzkumu

V Jihočeském kraji se nachází mnoho vzdělávacích institucí, z nichž mezi nejvýznamnější patří bezpochyby Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, která se skládá ze 7 fakult. Dále se v tomto kraji nachází Ústav fyzikální biologie v Nových Hradech a Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický ve Vodňanech.

Nízká stávkovost

Všechny problémy ve vztazích zaměstnance a zaměstnavatele jsou řešeny dohodou a bez použití extrémních prostředků jako jsou například stávky pracovníků. Toto je další pozitivní faktor, který může ovlivnit rozhodování, zda investovat do našeho kraje.

Místní instituce

Místní instituce plně podporují zahraniční investory a snaží se vyhovět jejich požadavkům. Tyto instituce pomáhají investorům už v počátečních fázích, kdy se snaží vybrat vhodné místo pro umístění investice. Důležitou roli zde hrají faktory, jako jsou dopravní dostupnost, rozvoj infrastruktury, levná pracovní síla a možnost budoucího rozvoje.

Doprava

V Jihočeském kraji se nachází mnoho dopravních sítí. Nachází se zde nejhustší železniční síť v Evropě, mezinárodní letiště a několik letišť s místním provozem. Hustá síť umožňuje kvalitní a rychlou dopravu. Řada hraničních přechodů umožňuje dobré spojení s Rakouskem a Německem.

Energetika

Jihočeský kraj zásobuje i ostatní regiony elektrickou energií především díky Jaderné elektrárně Temelín a vodního díla Lipno.

Vodohospodářství

Celý region disponuje dostatečným množstvím pitné vody a díky tomu se používá i pro průmyslové účely. Možné je i dodatečné zásobování užitkovou vodou.

Telekomunikace

Všechny obce jsou propojeny sítí pevných telefonních linek a většina území je pokryta signálem všech mobilních operátorů. (16)

4.5. Bariéry pro vstup investic

Nízká technická vzdělanost

Mnoho investorů si stěžuje, že v Jihočeském kraji je nízká technická vzdělanost. Důvodem je fakt, že se zde nenachází žádná technická vysoká škola.

Dálnice

Jak již jsem uváděla v předchozí kapitole, v Jihočeském kraji existuje nejhustší železniční síť v Evropě. Nedostatky však můžeme spatřit v silniční dopravě. Například dosud ještě nebyla vystavěna dálnice z Českých Budějovic do Prahy.

Další bariéry

Mezi další bariéry pro vstup investic do Jihočeského kraji patří například vysoké zdanění, byrokracie nebo špatná vymahatelnost práva.

4.6. Investiční pobídky v Jihočeském kraji

V následující tabulce jsou zobrazeny všechny přislíbené investiční pobídky za období 1998 – 2008 v Jihočeském kraji. V letech 1998 a 1999 nebyly přislíbeny žádné pobídky. První investice přinesl až rok 2000. V tomto roce investovala firma VISCOFAN CZ, s.r.o. 385 mil. Kč a byla jí přislíbena pobídka ve výši 192,5 mil. Kč. V roce 2001 objem přislíbených investičních pobídek stoupl na 1450,2 a to hlavně díky firmě METAL PROGRES Strakonice spol. s.r.o., která investovala 1914,1 mil. Kč. Jak vidíme na obrázku č. 3., objem přislíbených investičních pobídek v roce 2006 byl zatím největší za všechny předchozí roky. V tomto roce vstoupila do Jihočeského kraje řada významných investorů. Mezi ty nejvýznamnější patří např. Faurecia Automotive Czech Republic s.r.o. (2119,8 mil. Kč.), Faurecia Components Písek, s.r.o. (1525,24 mil. Kč), Jihočeský zemědělský lihovar, a.s. (1188 mil. Kč) a InTiCom Components Tschechien s.r.o. (1126,5 mil. Kč).

Tabulka 5: Přislíbené investiční pobídky v Jihočeském kraji v letech 2000 - 2008

Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Podpora v mil. Kč	0	0	192,5	1450,2	200	0	271,3	143,3	3986,8	220	992

Zdroj: CzechInvest

Obrázek 3: Přislíbené investiční pobídky v Jihočeském kraji v letech 2000 - 2008

Zdroj: CzechInvest, vlastní tvorba

V Jihočeském kraji bylo vydáno rozhodnutí o příslibu investičních pobídek od dubna 1998 do 22. prosince 2008 24 společnostem. Všechny společnosti jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka 6: Investoři v Jihočeském kraji čerpající pobídky v letech 1998 - 2008

Společnost	Sektor	Investice mil. CZK	Nově vytv. prac. místa	Okres
VISCOFAN CZ s.r.o.	gumárenský + plastikářský	385	116	České Budějovice
Dura Automotive CZ, s.r.o.	výroba dopravních prostředků	652	200	Strakonice
METAL PROGRES Strakonice spol. s r.o.	výroba dopravních prostředků	1 914,10	402	Strakonice
Schwan Cosmetics CR, s.r.o.	ostatní	549,46	200	Český Krumlov
MEYSTER CZ, s.r.o.	výroba dopravních prostředků	373,4	80	Strakonice
ROHDE & SCHWARZ závod Vimperk, s.r.o.	elektronický + elektrotechnický	606	260	Prachatice
Aisin Europe Manufacturing Czech s.r.o.	výroba dopravních prostředků	925	140	Písek
OV Media s.r.o.	papírenský	326,9	75	Prachatice
Linde Pohony s.r.o.	strojírenský	692,97	69	Český Krumlov
DURA Automotive CZ s.r.o.	výroba dopravních prostředků	447	56	Strakonice
Jihočeský zemědělský lihovar, a.s.	chemický + farmaceutický	1 188,00	40	České Budějovice
InTiCom Components Tschchien s.r.o.	elektronický + elektrotechnický	1 126,50	258	Prachatice
TRW - DAS a.s.	výroba dopravních prostředků	626,9	100	Jindřichův Hradec
Faurecia Automotive Czech Republic s.r.o.	výroba dopravních prostředků	2 119,80	1 056	Písek

UMDASCH Shop - Concept spol. s r.o.	ostatní	203	157	České Budějovice
Faurecia Components Písek, s.r.o.	výroba dopravních prostředků	1 525,24	670	Písek
Engel strojírenská spol. s r.o.	strojírenský	516,25	170	Český Krumlov
AISIN EUROPE MANUFATCURING CZECH s.r.o.	výroba dopravních prostředků	785	169	Písek
IMG Bohemia, s.r.o.	gumárenský + plastikařský	227,6	30	Hodonín, Tábor
TSR Czech Republic s.r.o.	ostatní	319,08	19	České Budějovice, Plzeň - město, Jihlava
Knürr s.r.o.	strojírenský	121,38	62	Strakonice
SILON s.r.o.	chemický + farmaceutický	240	48	Tábor
A. Pöttinger, spol. s r.o.	strojírenský	998,61	140	Strakonice
KOVOSVIT MAS, a.s.	strojírenský	948,6	29	Tábor

Zdroj: CzechInvest

Mezi nejvýznamnější investice patří investice společnosti Faurecia Automotive Czech Republic s.r.o., jejíž částka byla 2 119,80 mil. Kč. Naopak méně významná investice byla od společnosti Knürr s.r.o.. Hodnota této nejmenší investice byla 121,38 mil. Kč. Investice tvoří dohromady částku 17817,79 mil Kč. Z tabulky jsem zjistila, že díky těmto společnostem bylo vytvořeno 4546 nových pracovních míst.

Tabulka 7: Investoři a udělené investiční pobídky v letech 1998 - 2008

Rok rozhodnutí	Společnost	Přislíbené investiční pobídky v mil. CZK
2000	VISCOFAN CZ s.r.o.	192,5
2001	Dura Automotive CZ, s.r.o.	305,5
	METAL PROGRES Strakonice spol. s r.o.	739,05
	Schwan Cosmetics CR, s.r.o.	265,78
	MEYSTER CZ, s.r.o.	139,9
2002	ROHDE & SCHWARZ závod Vimperk, s.r.o.	200
2004	Aisin Europe Manufacturing Czech s.r.o.	271,32
2005	OV Media s.r.o.	143,34
2006	Linde Pohony s.r.o.	318,77
	DURA Automotive CZ s.r.o.	205,62
	Jihočeský zemědělský lihovar, a.s.	707,91
	InTiCom Components Tschechien s.r.o.	687,17
	TRW - DAS a.s.	288,37
	Faurecia Automotive Czech Republic s.r.o.	802,67
	UMDASCH Shop - Concept spol. s r.o.	91,08
	Faurecia Components Písek, s.r.o.	650,54
Engel strojírenská spol. s r.o.	234,67	
2007	AISIN EUROPE MANUFATCURING CZECH s.r.o.	220,39
2008	IMG Bohemia, s.r.o.	85,35
	TSR Czech Republic s.r.o.	86,35
	Knürr s.r.o.	32,77
	SILON s.r.o.	86,4
	A. Pöttinger, spol. s r.o.	359,5
	KOVOSVIT MAS, a.s.	341,5

Zdroj: CzechInvest

Nejvíce investičních pobídek směřovalo do sektoru výroby dopravních prostředků. Směřovalo sem 3623,36 mil. Kč. V porovnání s celkovým objemem investičních pobídek v Jihočeském kraji tvoří tato částka 48,6 %. Na druhém místě se nachází sektor strojírenský, který zaujímá 17,3 %, a na třetím se nachází sektor elektronický a elektrotechnický s 11,9 %. Rozdělení pobídek do jednotlivých sektorů si můžete prohlédnout v následující tabulce.

Tabulka 8: Podíl jednotlivých sektorů na celkovém objemu investičních pobídek

Sektor	Podíl sektoru na celkovém objemu invest. pobídek (%)
Výroba dopravních prostředků	48,6
Strojírenský	17,3
Elektronický + elektrotechnický	11,9
Chemický + farmaceutický	10,7
Gumárenský + plastikařský	3,7
Papírenský	1,9
Ostatní	5,9

Zdroj: CzechInvest, vlastní výpočty

Tabulka 9: Investiční pobídky v Jihočeském kraji a v ČR v letech 1998 -2008

	ČR	Jihočeský kraj
Investoři	546	24
Investice v mil. Kč	526 962,15	17 817,79
Pracovní místa	117 390	4 546
Přislíbené investiční pobídky v mil. Kč	157 644,32	7 456,30

Zdroj: CzechInvest, vlastní tvorba

V tabulce č. 10 jsou uvedeny údaje o investičních pobídkách v rámci celé České republiky. Můžeme tedy říci, že investice plynoucí do Jihočeského kraje tvoří asi 3,4 % z celé České republiky. Dále je z tabulky patrné, že podíl investičních pobídek v Jihočeském kraji na celkovém objemu ČR je 4,73 %. Podíl investic na HDP v Jihočeském kraji byl v roce 2005 asi 0,0019 Kč na 1 Kč HDP, v roce 2006 to bylo 0,047 Kč a v roce 2007 0,0041 Kč. Podíl investic na HDP v České republice pro rok 2005 byl 0,0135 Kč, v roce 2006 0,037 Kč a v roce 2007 asi 0,0082 Kč na 1 Kč HDP.

4.7. Investiční pobídky a jejich důsledky

Investiční pobídky s sebou přinášejí jak kladné tak i záporné dopady na hostitelskou ekonomiku.

Pokud hodnotíme dopady investičních pobídek na Českou republiku, hovoříme více o dopadech kladných, mezi které se řadí:

- snižování míry nezaměstnanosti,
- modernizace strojového vybavení a technologií,
- multiplikační efekt v podobě nových příležitostí pro domácí drobné a střední subdodavatele,
- vyšší mzdy vyplácené u řady zahraničních korporací,
- import vyšší kultury práce obecně.

4.7.1. Kladné dopady investičních pobídek

Tvorba nových pracovních míst

Pozitivním dopadem investičních pobídek je zvyšování zaměstnanosti díky zahraničním společnostem. Tyto firmy se obvykle rychle rozrůstají do jednotlivých regionů ČR a podporují zaměstnanost.

Podniky pod zahraniční kontrolou nám přinášejí sice velmi mnoho pracovních příležitostí, ale vliv přímých zahraničních investic na zaměstnanost státu je složitější. Velký zahraniční podnik může vytlačit z trhu nekonkurenceschopný domácí podnik a v důsledku toho můžou některá pracovní místa naopak zaniknout. Je tedy otázkou, zda příliv zahraničních investic je pro českou ekonomiku přínosem či nikoliv.

Díky tvorbě nových pracovních míst dochází k vytváření druhotných pracovních míst u subdodavatelů. Uvádí se, že v důsledku vytvoření jednoho pracovního místa, se vytvoří jedno druhotné pracovní místo. Tento jev se nazývá multiplikační efekt.

V následující tabulce si můžeme prohlédnout přislíbená pracovní místa v jednotlivých letech podle rozhodnutí o přidělení pobídky.

Tabulka 10: Přislíbená pracovní místa v letech 1998 až 2008

Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Celkem
Prac. místa	0	0	116	882	260	0	140	75	2576	169	328	4546

Zdroj: CzechInvest

Klíčovým ukazatelem je rovněž nákladovost systému investičních pobídek. V následující tabulce jsou vyjádřeny náklady na jedno pracovní místo v jednotlivých letech v Jihočeském kraji. Průměrné náklady jsou 1,7 mil. Kč.

Tabulka 11: Náklady na jedno vytvořené pracovní místo v letech 1998 - 2008

Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Prům.
N/1 prac. místo v mil. Kč	x	x	1,7	1,6	0,8	x	1,9	1,9	1,5	1,3	3,02	1,7

Zdroj: CzechInvest

Zvyšování konkurenceschopnosti

Mezi pozitivní dopady PZI lze zařadit zvyšování konkurenceschopnosti. Zahraniční firmy si s sebou přinášejí nové technologické vybavení a know-how, což příznivě působí na českou ekonomiku. Tyto firmy realizují vyšší zisky a mohou tedy odměňovat zaměstnance vyššími platy.

Jak již bylo zmiňováno, nové technologie a specifické znalosti zahraničních firem pro nás mohou znamenat veliký přínos, na straně druhé může však dojít k utlumení místních inovačních a tvůrčích aktivit.

Příliv vzdělané pracovní síly

Firmy, které k nám přicházejí ze zahraničí, sem stahují kvalifikovanou pracovní sílu (manažeri, výzkumní pracovníci). Z toho vyplývá, že může dojít k přetahování odborníků z jiných českých firem.

Příjem do státního rozpočtu

Fiskálním dopadem investičních pobídek je příjem do státního rozpočtu. Díky vytváření nových pracovních míst se odvede více do státního rozpočtu na daních. Pokud tedy porovnáme objem udělených investičních pobídek a objem vybraných daní, zjistíme, zda jsou investiční pobídky přínosem ve fiskální rovině.

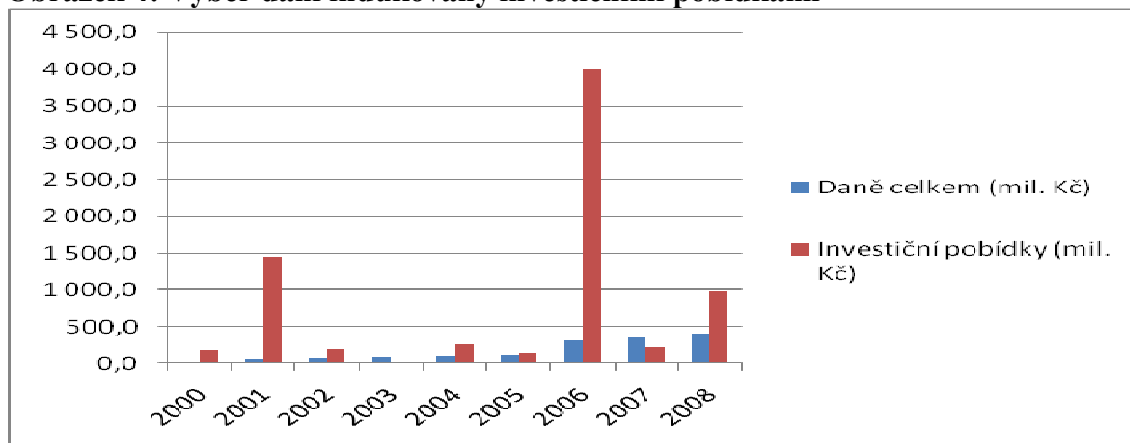
Tabulka 12: Výběr daní indukovaný investičními pobídkami

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
SDK (%)	35,9	36,1	36,9	37,3	36,8	38,7	37,9	36,9	36,4
Prům. roční mzda (tis. Kč)	150,6	162,3	166,9	175,7	185,7	195,5	206,4	229,3	244,6
Prac. místa (kumul.)	116	998	1258	1258	1398	1473	4049	4218	4546
Daně celkem (mil. Kč)	6,2	58,4	77,4	82,4	95,5	111,4	316,7	356,9	404,8
Investiční pobídky (mil. Kč)	192,5	1450,2	200	0	271,3	143,3	3986,8	220,4	991,8

Zdroj: MFČR, ČSÚ, vlastní výpočty

Z tabulky vidíme, že skoro ve všech letech převyšuje objem investičních pobídek objem daní. Nejsou zde však zahrnuty příjmy do obecních pokladen (např. z daní z nemovitostí) a dále tu není zohledněna skutečnost, že stát uspoří prostředky v důsledku nevyplácení podpor nezaměstnanosti. Objem daní indukovaný investičními pobídkami neustále roste. Můžeme tedy konstatovat, že v delším časovém horizontu dojde k uhrazení investičních pobídek.

Obrázek 4: Výběr daní indukovaný investičními pobídkami

Zdroj: MFČR, ČSÚ, vlastní tvorba

4.7.2. Negativní důsledky investičních pobídek

Investiční pobídky s sebou však přinášejí i určitá rizika:

Dopady na domácí drobné podnikatele

Drobní podnikatelé jsou vůči velkým zahraničním společnostem značně v nevýhodě a jsou vystaveny velké konkurenci. Nadnárodní firma na ně může přenášet řadu svých nákladů. Díky nim může také hrozit zánik drobných podnikatelů. Nadnárodní společnosti s sebou přinášejí nové pracovní příležitosti, ale mohou naopak způsobit zánik některých pracovních míst v síti drobného obchodu. V některých případech se stává, že tyto společnosti čerpají z fondu na podporu drobného a středního podnikání.

Dopady na komunity

Jestliže se nadnárodní společnost rozhodne svou firmu přemístit, může dojít ke ztrátě pracovních míst nebo k přesunu zaměstnanců za prací.

Dopady na přírodu

Cílem nadnárodních společností je maximalizovat svůj zisk a toky. Společnosti potřebují pro své působení velký manipulační prostor a díky tomu je příroda velmi zatěžována. (např. výstavba dálnic, skladů, obchodních center,...)

Pokud posuzujeme efektivnost investičních pobídek, nelze jednoznačně říci, zda jsou pro českou ekonomiku přínosem či nikoli. Systém investičních pobídek má své zastánce i odpůrce. V následující přehledné tabulce si můžete prohlédnout všechny pozitivní i negativní důsledky přímých zahraničních investic.

Tabulka 13: Pozitivní a negativní důsledky PZI

	Potenciální pozitivní důsledky PZI	Potenciální neg. důsledky PZI
úroveň podniku	pokračování a rozšíření produkce	propouštění pracovních sil
	zvýšení produktivity práce	snížení míry investic a produkce
	přístup k investičnímu kapitálu	přesun vědy a výzkumu do zahraničí
	přístup na světový trh a distribučních sítí	
	přenos vyspělých technologií a know-how	
	zvýšení konkurenceschopnosti	
	rozvoj vědy a výzkumu	
místní a regionální ekonomika	tvorba nových pracovních míst	místní závislost na zahraničním kapitálu
	zvýšení mezd	externí kontrola místní ekonomiky
	nárůst reálného příjmu	lákání kvalif. pracovníků z místních firem
	nárůst exportu	potlačení a zánik místních podniků
	školení pracovních sil	neschopných konkurovat
	poskytnutí služeb místnímu obyvatelstvu	zvýhodněnému podniku pod zahraniční kontrolou
	subdodavatelské příležitosti pro místní firmy	potlačení vývoje nových domácích firem
	vedlejší důsledky na místní a regionální ekonomiku	snížování kvalifikační úrovně (deskilling)
	specializace regionu na nekvalifikovanou, pracovně náročnou výrobu	
	vznik duální ekonomiky	

Zdroj: Kousalová (2005)

5. Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo posoudit vliv investičních pobídek na trh práce v Jihočeském kraji.

Investiční pobídky jsou nástrojem aktivní politiky zaměstnanosti a jsou určeny domácím i zahraničním podnikům. Systém investičních pobídek v ČR je však nastaven tak, že domácí společnosti nemohou často díky své nízké kapitálové vybavenosti na investiční pobídky vůbec dosáhnout. Velmi důležitou roli hraje v poskytování investičních pobídek agentura CzechInvest, která působí jako prostředník mezi investorem a dalšími orgány.

Jihočeský kraj je krajem s více než 630 tisíci obyvateli a o rozloze 10 057 km², tj. 12,8 % z celé České republiky. Vykazuje dlouhodobě nižší nezaměstnanost než je celorepublikový průměr. Údaje k 31.12.2008 vypovídají o míře registrované nezaměstnanosti ve výši 4,83 %. Nejvyšší nezaměstnanost byla zjištěna v okrese Český Krumlov a naopak nejnižší v okrese České Budějovice. Jihočeský kraj se nachází na 4. místě mezi kraji České republiky v míře registrované nezaměstnanosti. V roce 2008 vzrostl počet uchazečů o zaměstnání v Jihočeském kraji o více než 15 %. K 31.12.2008 bylo evidováno celkem 17 505 uchazečů o zaměstnání. Nárůst uchazečů byl zaznamenán ve všech okresech, nejvíce však v okrese Písek a Jindřichův Hradec. Oproti prosinci roku 2007 je tento počet uchazečů větší o 1 053 osob. Pokud však porovnáme mzdy v Jihočeském kraji s ostatními kraji České republiky, zjistíme, že mzdy v Jihočeském kraji jsou značně podprůměrné. Nachází se až na desátém místě ve výši průměrné měsíční mzdy ve srovnání s ostatními kraji ČR. Průměrná mzda v tomto kraji dosáhla v roce 2008 hodnoty 20 389 Kč, tzn. 86,61 % průměru ČR.

Od dubna 1998 do 22. prosince 2008 bylo v Jihočeském kraji vydáno rozhodnutí o příslibu investičních pobídek 24 společnostem. Největší objem investic byl zaznamenán v roce 2006 především díky společnostem Faurecia Automotive Czech Republic s.r.o., InTiCom Components Tschechien s.r.o. a Jihočeský zemědělský lihovar, a.s.. Investice společností čerpajících v letech 1998 – 2008 investiční pobídky tvoří dohromady částku 17 817,79 mil. Kč a díky těmto společnostem bylo vytvořeno 4 546 nových pracovních

míst. Dohromady byly investorům přislíbeny investiční pobídky ve výši 7 456,3 mil. Kč. Podíl investičních pobídek v Jihočeském kraji na celkovém objemu ČR je 4,73 %. Nejvíce investičních pobídek směřovalo do sektoru výroby dopravních prostředků a to 48,6 %. Na druhém místě se nachází sektor strojírenský s 17,3 % a třetí místo zaujímá sektor elektronický a elektrotechnický s 11,9 %. Můžeme tedy konstatovat, že investiční pobídky plynoucí do zpracovatelského průmyslu tvoří dohromady 77,8 %.

Investiční pobídky s sebou přinášejí jak pozitivní tak i negativní dopady. Pozitivním dopadem investičních pobídek je již výše zmiňovaná tvorba nových pracovních míst. Zahraniční firmy se velmi rychle rozrůstají do jednotlivých regionů ČR a podporují zaměstnanost. Dalšími přínosy přímých zahraničních investic jsou zvyšování konkurenceschopnosti, příliv vzdělané pracovní síly, zvyšování průměrných mezd nebo vliv na místní a regionální ekonomiku. Práce se věnovala také vlivu investičních pobídek na příjmy veřejných rozpočtů. Pokud porovnáme objem udělených investičních pobídek s fiskálními příjmy státu, zjistíme, že skoro ve všech letech je objem vybraných daní menší než udělené investiční pobídky. Nejsou zde však zahrnuty příjmy do obecních pokladen a dále tu není zohledněna skutečnost, že stát uspoří prostředky v důsledku nevyplácení podpor nezaměstnanosti.

Systém investičních pobídek má také své odpůrce, kteří tvrdí, že investiční pobídky přinášejí hlavně dopady negativní. V některých případech se stává, že velký zahraniční podnik vytlačí z trhu český nekonkurenceschopný podnik, a tudíž některá pracovní místa opět zanikají. Může také docházet k přetahování zaměstnanců z jiných firem a například k zániku malých a středních podniků. Investiční pobídky mohou způsobit také snížení místních inovačních aktivit, snižování kvalifikační úrovně nebo snížení míry investic.

6. Seznam použité literatury

1. VALACH, J. et al. Finanční řízení podniku. 1. vyd. Praha : Ekopress, 1997. 247 s. ISBN 80-901991-6-X.
2. KINCL, M. Investiční pobídky jako forma veřejné podpory. Praha : Linde, 2003. 79 s. ISBN 80-86131-48-3.
3. VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 2. přeprac. vyd. Praha : Ekopress, 2005. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.
4. LIŠKA, V. Makroekonomie. 2. vyd. Praha : Professional Publishing, 2004. 628 s. ISBN 80-86419-54-1.
5. SRHOLEC, M. Přímé zahraniční investice v České republice : teorie a praxe v mezinárodním srovnání. Praha : Linde, 2004. 171 s. ISBN 80-86131-52-1.
6. SYNEK, M, et al. Manažerská ekonomika. 3. přepracované a aktualizované vyd. Praha : Grada Publishing, 2003. 466 s. ISBN 80-247-0515-X.
7. FALTOVÁ LEITMANOVÁ, I. Ekonomický rozvoj Jihočeského kraje : studie COST OC A17 001. 1. vyd. Praha : Linde, 2003. 66 s. ISBN 80-01-03179-9.
8. HOLMAN, R. Ekonomie. 2. přeprac. vyd. Praha : C. H. Beck, 2001. 714 s. ISBN 80-7179-387-6.
9. KOUSALOVÁ, P. (2005): Lokalizace přímých zahraničních investic: potenciál a jeho realizace v regionech ČR. Diplomová práce UK, Praha, 107 str.
10. Zákon č. 72/2000, o investičních pobídkách

7. Seznam internetových zdrojů

11. Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. c2005 [cit. 2009-01-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/>>.
12. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. 2009 [cit. 2009-01-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpsv.cz/cs/>>.
13. CzechInvest [online]. 1994-2009 [cit. 2009-01-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/>>.
14. Ministerstvo financí [online]. c2005 [cit. 2009-01-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/>>.
15. Business Center [online]. 1998-2009 [cit. 2009-01-07]. Dostupný z WWW: <<http://business.center.cz/>>.
16. Jihočeský kraj [online]. c2005 [cit. 2009-03-08]. Dostupný z WWW: <<http://www.kraj-jihocesky.cz/>>.
17. Wikipedie : Otevřená encyklopedie [online]. 2009-05-02 [cit. 2009-03-08]. Dostupný z WWW:<<http://cs.wikipedia.org/wiki/Nezam%C4%9Bstnanost>>.
18. Měšec.cz [online]. c1999-2009 [cit. 2009-03-08]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesec.cz/>>.

8. Seznam tabulek, obrázků

Tabulka 1: Vývoj nezaměstnanosti v ČR v letech 2000 – 2008 (k 31.12.)	33
Tabulka 2: Vývoj nezaměstnanosti v Jihoč. kraji v letech 2000 – 2008 (k 31.12.).....	33
Tabulka 3: Vývoj průměrných mezd v České republice v letech 2000 - 2008.....	35
Tabulka 4: Vývoj průměrných mezd v Jihočeském kraji v letech 2000 - 2008	35
Tabulka 5: Přislíbené investiční pobídky v Jihočeském kraji v letech 2000 - 2008.....	40
Tabulka 6: Investoři v Jihočeském kraji čerpající pobídky v letech 1998 - 2008	41
Tabulka 7: Investoři a udělené investiční pobídky v letech 1998 - 2008	43
Tabulka 8: Podíl jednotlivých sektorů na celkovém objemu investičních pobídek	44
Tabulka 9: Investiční pobídky v Jihočeském kraji a v ČR v letech 1998 -2008	44
Tabulka 10: Přislíbená pracovní místa v letech 1998 až 2008	46
Tabulka 11: Náklady na jedno vytvořené pracovní místo v letech 1998 - 2008	46
Tabulka 12: Výběr daní indukovaný investičními pobídkami.....	47
Tabulka 13: Pozitivní a negativní důsledky PZI.....	49
Obrázek 1: Trh práce	9
Obrázek 2: Mapa veřejné podpory.....	17
Obrázek 3: Přislíbené investiční pobídky v Jihočeském kraji v letech 2000 - 2008	40
Obrázek 4: Výběr daní indukovaný investičními pobídkami	48